

Plåta som ett proffs – så får du bästa bilderna med din mobil

7/2014 Säljs fredag 4 juli-torsdag 17 juli Pris: 34 kr

EXPRESSEN GT KVÄLLSPOSTEN

ALLT OM RESOR

Endast
34:-

GUIDE TILL:

Den azurblå kusten
**FRANSKA
RIVIERAN**

**SVERIGES
10 BÄSTA BAD!**

Förläng sommaren med
**BUDGET-
WEEKEND**

Mysiga
drömstäder

**NY
SERIE**
9 höststäder

→ Riga → Tallinn
→ Vilnius...

5 Heta listan
lyxiga
resorter

Upptäck sköna
POLEN
stränder, krogar, spa...

20 PÄRLOR PÅ
**ÖLAND &
GOTLAND**

Kungafamiljens och
Lasse Åbergs favoriter

Endast med Expressen/GT/Kvällsposten

4 0 7 0 4

388170 103404

Vilken sommarstad vinner? Stockholm, Göteborg eller Malmö

På cykelsemester i POLEN

Stränderna längs Polens Östersjökust har fin, ljus sand och verkar aldrig ta slut.

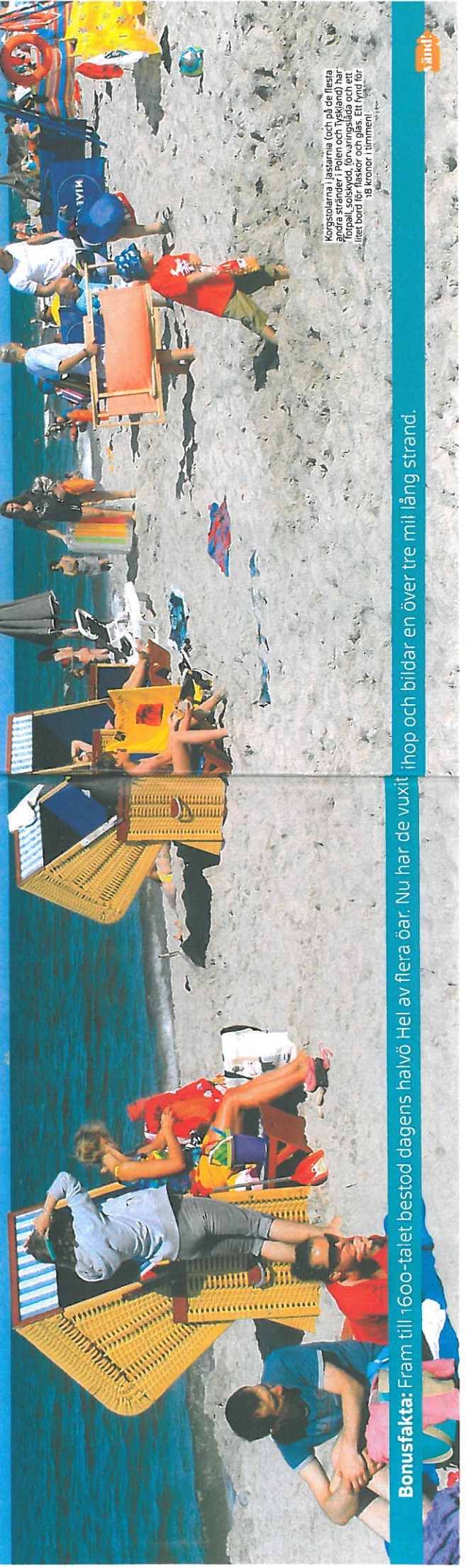
Vi cyklar från Gdansk längs havet och in i Kasjubiens skira lövskogar och sädesfält med blommande blåklint och vallmo.

TEXT: ELISABET AXÅS FOTO: ELISABET AXÅS, TORONY GÓRANSSON, THINKSTOCK

ELISABET AXÅS

Hyr en
korvstol på
stranden

Korvstolarna i lastarna (och på de flesta andra stränder i Polen och Tyskland) har fotpall, solskydd, förvaringslåda och ett litet bord för flaskor och glas. Ett hyrd för 18 kronor i timmen!

Bonusfakta: Fram till 1600-talet bestod dagens halvö Hel av flera öar. Nu har de vuxit ihop och bildar en över tre mil lång strand.

Fin cykelväg i Sopot.

Strandmys i Jastarnia.

Jordgubbar 15 kronor kilot.

Cykelsemestern kan inte börja bättre. Så snart vi trasslat oss ur hamnområdet där färjan Nynäshamn-Gdansk lägger till kommer vi in i en park med fina cykelvägar. Träden skuggar mot solen. Till höger ligger havet med en sandstrand som når förbi Sopot och bort mot Gdynia.

Det är mindre än en mil till Sopot, en av Polens mest anrika badorter. Vi har inget bokat men bestämmer oss för att hitta ett hotell i något av de pampiga gamla husen som börjar dyka upp när vi närmar oss. Det blir Villa Baltica, ett trestjärnigt hotell i en vacker, gul, putsad byggnad. För en knapp tusen lapp får vi ett fint dubbelrum. Vi anar inte då att detta med marginal är det högsta priset vi får betala för boende. Vi har ännu inte förstått att Polen är nästan obegripligt billigt. Priserna är knappt hälften av de svenska enligt Forex semesterindex och vi kommer att bli varse att det stämmer.

Sopot är förmodligen Polens äldsta semesterort. Redan på 1500-talet

byggde Gdanskns överklass sommarhus här. Men det var först på 1800-talet turistboomen slog till på allvar. Sopot blev en kurort med brunn, sanatorier och teater.

Piren som än i dag är Sopot's främsta landmärke byggdes och besökare kom med den nya järnvägen. I början av 1900-talet semestrade den tyske kejsaren Wilhelm II här vilket förstärkte höjden statusen ytterligare. I dag anar vi historien i de vackra husen, till exempel det slottliknande Grand Hotel vid stranden, den över 500 meter långa piren och i strandens korgstolar som är så typiska för Polens och Tysklands Östersjö kust.

Den moderna turistorten Sopot hittar vi på gågatan Monte Cassino med sina baver, klubbbar och butiker. Här ligger bland annat det "sneda huset" – en byggnad som ser ut att vara betraktad genom en skrattpögel med sina böljande linjer och skeva vinklar.

Stranden är bred och som sagt milslång, så många tillbringar hela sin semester här. Men inte vi, nästa för-

middag tar vi färjan från piren till Hel – som trots sitt namn är en halvö.

Polens längsta halvö är 34 kilometer lång och bara mellan 100 meter och tre kilometer bred. Längs hela norra sidan löper den breda sandstranden. Vi cyklar på en cykelväg, tryckt åtskilda från trafiken. Vi har hav på båda sidor men det skymms av talkskog. Inte förri i den gamla fiskebyn, numera semesterorten Jastarnias hamn får vi havskänning igen.

Där får vi oss vårt första och viktiga polska ord – "pokoje". Det betyder rum och med hjälp av det har vi snart bokat en natt på Willa Mewa. Kvinman som driver det lilla gästhuset talar varken engelska eller tyska men vi lyckas ändå boka rum för endast 270 kronor.

Sedan promenerar vi genom den lilla stan, över järnvägen som går längs hela halvön, förbi ett gigantiskt hotellkomplex och ner till stranden. Den är bred, har finkornig, ljus sand och är över tre mil lång. Vi har inte tagit med vindskyddet som kan lånas på Willa Mewa

så vi hyr en korgstol som uthyraren placerar i perfekt solläge. Runt oss solar folk i sina små revir avgränsade av färgglada tygstaket. Badet är friskt, vattnet håller en temperatur som vi är vana vid från Sverige.

På kvällen promenerar vi längs Jastarnias huvudgata. Det är som att vara på en charterort vid Medelhavet. Krogar och barer vägg i vägg blandat med butiker som säljer souvenirer och badleksaker. Folk drar runt i flippröpp och shorts och tar det lugnt efter en dag på stranden. Vi hittar fiskrestaurangen 7 Kontynent där stallets förmodligen enda engelsktalande servitris skickas fram för att ta hand om oss. Vi äter fisk och dricker öl och delar på notan som stannar på 170 kronor – för båda.

Kiteskärmar virvlar över vattnet när vi cyklar vidare i härlig medvind nästa förmiddag. Puckbukten glittrar till vänster bakom snår av nyponbuskar. Här är Hel som smalast och när vi lämnar cykelvägen och korsar landsvägen och järnvägsspåren ser vi att stranden

vi besökte i går fortsätter så långt vi kan se åt båda håll.

Vi håller oss så nära kusten vi kan när vi cyklar igenom staden Władysławowo vid Hela bus. Här tar stranden slut och även cykelbanan. Vi får dela väg med bilarna ett tag.

I Jastrzebia Góra gör vi ett kort stopp för att fotografera oss vid Polens nordligaste punkt. Vi har haft tur med väderet hittills men här börjar molnen dra ihop sig. I samma ögonblick som vi svänger ut på vägen igen brakar regnet loss. Men vad gör det? De senaste kilometrerna har vi alltid haft någon servering inom synhåll. Vi kör tvärs över vägen och tar skydd under parasollen på närmaste bar. Vi beställer var sin Tyskie-öl och konstaterar att Tour de France passande nog visas på tv.

Åskan drar snabbt förbi och vi trampar vidare tills vägen svänger åt vänster i Karwia. Själva fortsätter vi rakt fram, med hjälp av cykelturistens bästa vän – kartappen i min smartphone. Med hjälp av en i förväg nedladdad karta letar vi oss sedan

fram på grusvägar genom skir lövskog. Inga bilar, bara fågelsång. Här och där små numerade stigar ner till stranden som återigen löper längs kusten. Vi njuter av att ha vägen för oss själva.

När skogen tar slut är vi i Debki, ännu en semesterort, lite mindre än Jastarnia. Stranden är sig lik, korgstolarna står här också. Men vi vill se något annat nu så nästa dag bestämmer vi oss för att vända söderut, in i landet.

Polka är inte helt lätt att förstå eller uttala. Nu blir det ännu mer komplicerat när vägs skyltarna blir tvåspråkiga. Cirka 50 000 personer här har kasjubbiska som sitt modersmål. Vi har hela tiden varit i regionen Kasjubiens men först nu märker vi att det har ett eget språk. Vi håller oss dock till polska, nu när vi lagt viktiga ord som sniadania (frukost) och ryba (fisk) till vårt ordför-

Szemud Szëmôłd

är influerat av polska och tyska.

Bonusfakta: Sedan 2005 är kasjubbiska ett officiellt regionalt språk i Polen. Språket

sanddynen

Gå in på www.alltomresor.prenservice.se

Kostennummer: _____ Ort: _____

anbudandet gäller t o m 31/12 2014 och endast prenumarer i Sverige.

[illegible]

Inne i Sopots skeva hus finns ett shoppingcenter.

Vi spenderar vår sista semesterdag med att promenera i Gdansks medeltida stadskärna. Här finns mycket att se, men det är en annan historia.

GUIDE:

POLENS KUST

POLEN

Bo bra

1. Villa Baltica

Trivsamt hotell med 33 rum, litet spa och servering i trädgården. Även lägenheter i ett eller två plan. Bra frukostbuffé med lokala specialiteter.

Pris: Dubbelrum i juli från 950 kronor.

Adress: Ulica Emilii Plater 1, Sopot.

www.villabaltica.com

2. Hotel Marmulowski

Hotell i 1800-talshus på Wejherowos huvudshoppinggata. 17 rum som inte precis är inredda enligt senaste trenderna, men är en dröm för alla som älskar blomligt.

Pris: Dubbelrum i juli från 480 kronor.

Adress: Ulica 12 Marca 207, Wejherowo.

www.marmulowski.com

Äta gott

3. 7 Kontinent

Populär fiskrestaurang i badorten Jastarnia. Rustik lokal dekorerad med gamla foton och redskap.

Pris: Trerätters middag med vin cirka 160 kronor.

Adress: Ulica Ks. Sychty 97, Jastarnia.

4. Checz Rybacka

Stor och populär fiskrestaurang med kasjubiska specialiteter i liten by öster om Kartuzy. Trerättersmiddag med vin cirka 250 kronor.

Adress: Ulica Jeziora 2, Borowo.

www.chezczrybacka.pl

5. Tawerna Mestwin

Kasjubisk restaurang i Gdansk inredd som en loppis med böcker, dockor, kläder på galgar och ett piano... Sill i många former påminner om ett svenskt smörgåsbord. Trerättersmiddag med vin 160 kronor.

Adress: Ulica Straganiarska 20/23, Gdansk.

Uppleva mer

6. Spa

Redan 1819 öppnade det första kurbadet i Sopot. Kommande år utvecklades stan till en kurort och piren byggdes. Flera kurbad och sanatorier öppnade under 1800- och början av 1900-talen. I dag har vart och vartannat hotell ett spa. Mest känd är nog spaanläggningen på anrika Grand Hotel

som ligger bredvid piren med egen strand.
www.sofitel.com/gb/hotel-3419-sofitel-grand-sopot/

7. Solidaritet

Det var i Gdansk som fackföreningsrörelsen Solidaritet med Lech Wałęsa som ledare strejkade fram den första sprickan i järnridån 1980.

Lech Wałęsa.

Porten till varvet som då hette Leninvarvet är sig lik och strax bredvid ligger nu ett museum med utställningen "Vägar till friheten".

www.fcs.org.pl

8. Malbork

Några mil bortom vår cykelrutt ligger den medeltida borgen Malbork som är Europas största tegelbyggnad och som började byggas på 1270-talet. Borgen har under sin långa historia besatts av svenskar två gånger, under 30-åriga kriget och svensk-polska kriget på 1600-talet. Borgen är världsarv sedan 1997.

www.zamek.malbork.pl

Ta dig runt

Det är lätt att cykla i detta område. På Helhalvön finns fin cykelbana som är separerad från trafiken. På fastlandet finns cykelbana ibland men inte alltid. Den som inte tar med egen cykel kan hyra av exempelvis www.rowerownia.gda.pl eller www.rowerpartner.pl. Att hyra cykel en vecka kostar cirka 500 kronor.

Det går förstås också bra att ta bilen, men då får man köra runt Puckbukten från Sopot till Hel, då färjan inte tar bilar.

Resfakta

Resditt: Färja Nynäshamn-Gdansk (Polferries) eller Karlskrona-Gdynia (Stena Line). Pris med cykel och del i dubbelhytt cirka 1 900 kronor från Nynäshamn, 1 400 från Karlskrona. Flyg till Gdansk från Stockholm Skavsta, Göteborg och Malmö med Wizzair från cirka 500 kronor.

Bästa tiden: Sommaren.

Restid: 19 timmar från Nynäshamn, 10-12 timmar från Karlskrona. Cirka en timme med flyg.

Tidsskillnad: Samma tidszon som Sverige.

Språk: Polska (och kasjubiska). Engelska eller tyska fungerar ibland men inte alltid.

Valuta: Zloty. Gott om bankomater.

Prisnivå: Mycket billigt, 47 procent av svenska priser enligt Forex semester-index. Lunch under 50 kronor, trerätters middag med vin från 140, öl 8-20 kronor. Dubbelrum på hotell eller pensionat från 250 kronor.

Bra att veta: En bra kartapp i telefonen underlättar på cykelturen. Vi laddade ner kartan "Pomeranian province" på Citymaps2Go före resan.

Läs mer: www.polen.travel/sv/pomor-skie-regionen/